

Megmutatjuk, hogy nincs négy ilyen pont a síkon. Indirekten bizonyítunk: tegyük fel, hogy mégis van négy pont a síkon, hogy bármely kettő távolsága páratlan egész.

Nyilván semelyik három pont nem eshet egy egyenesbe, mert ha A, B, C egy egyenesen van, akkor AB vagy $AC + BC$ -vel vagy $|AC - BC|$ -vel egyenlő, és ha AC és BC páratlan, akkor ez biztos páros lesz. Tehát semelyik három pont sem eshet egy egyenesre, így a négy pont konvex burka négyszög vagy háromszög.

Tekintsük először azt az esetet, amikor négyszög a konvex burok (1. ábra). Legyen a négy pont A, B, C, D , és jelöljük a köztük fellépő távolságokat x, y, z, p, q, r -rel az ábrán látható módon. Legyen továbbá $ABD \sphericalangle = \alpha$, $DBC \sphericalangle = \beta$ és $ABC \sphericalangle = \gamma$. (Látható, hogy $\alpha + \beta = \gamma$.) A koszinusz-tételből

$$\cos \alpha = \frac{x^2 + y^2 - r^2}{2xy}, \quad \cos \beta = \frac{y^2 + z^2 - p^2}{2yz},$$

$$\text{és} \quad \cos \gamma = \frac{x^2 + z^2 - q^2}{2xz}.$$

Mivel a négyszög konvex, azért α és β 180° -nál kisebb, és ezért $\cos^2 \varphi + \sin^2 \varphi = 1$ miatt

$$\sin \alpha = \sqrt{1 - \cos^2 \alpha} = \sqrt{\frac{4x^2y^2 - (x^2 + y^2 - r^2)^2}{4x^2y^2}} = \frac{\sqrt{4x^2y^2 - (x^2 + y^2 - r^2)^2}}{2xy}$$

és

$$\sin \beta = \frac{\sqrt{4y^2z^2 - (y^2 + z^2 - p^2)^2}}{2yz}.$$

$\cos(\alpha + \beta) = \cos \alpha \cos \beta - \sin \alpha \sin \beta$, ezért $\gamma = \alpha + \beta$ miatt

$$\begin{aligned} \frac{x^2 + z^2 - q^2}{2xz} = \cos \gamma &= \\ &= \left(\frac{x^2 + y^2 - r^2}{2xy} \right) \left(\frac{y^2 + z^2 - p^2}{2yz} \right) - \frac{\sqrt{4x^2y^2 - (x^2 + y^2 - r^2)^2}}{2xy} \cdot \frac{\sqrt{4y^2z^2 - (y^2 + z^2 - p^2)^2}}{2yz} = \\ &= \frac{(x^2 + y^2 - r^2)(y^2 + z^2 - p^2) - \sqrt{(4x^2y^2 - (x^2 + y^2 - r^2)^2)(4y^2z^2 - (y^2 + z^2 - p^2)^2)}}{4xy^2z}, \end{aligned}$$

ezért

$$\begin{aligned} 2y^2(x^2 + z^2 - q^2) &= \\ &= (x^2 + y^2 - r^2)(y^2 + z^2 - p^2) - \sqrt{(4x^2y^2 - (x^2 + y^2 - r^2)^2)(4y^2z^2 - (y^2 + z^2 - p^2)^2)}. \end{aligned}$$

Ismert, hogy egy páratlan szám négyzete 8-cal osztva 1-et ad maradékul, ezért $y^2 \equiv 1 \pmod{8}$, $x^2 + z^2 - q^2 \equiv 1 + 1 - 1 = 1 \pmod{8}$, így $y^2(x^2 + z^2 - q^2) \equiv 1 \pmod{8}$. Akkor pedig $2y^2(x^2 + z^2 - q^2) \equiv 2 \pmod{16}$.

Tehát az egyenlet bal oldalán olyan egész szám áll, amelynek maradéka 16-tal osztva 2. Akkor ez igaz lesz a jobb oldalon álló kifejezésre is. $x^2 + y^2 - r^2 \equiv 1 \pmod{8}$, és $y^2 + z^2 - p^2 \equiv 1 \pmod{8}$, ezért $(x^2 + y^2 - r^2)(y^2 + z^2 - p^2) \equiv 1 \pmod{8}$, és így $(x^2 + y^2 - r^2)(y^2 + z^2 - p^2)$ maradéka 16-tal osztva 1 vagy 9(= 8 + 1) lehet. Így a jobb oldalon csak akkor állhat 16-tal osztva 2 maradékot adó szám, ha

$$\sqrt{(4x^2y^2 - (x^2 + y^2 - r^2)^2)(4y^2z^2 - (y^2 + z^2 - p^2)^2)}$$

maradéka 16-tal osztva -1 vagy 7 . Akkor pedig

$$(4x^2y^2 - (x^2 + y^2 - r^2)^2)(4y^2z^2 - (y^2 + z^2 - p^2)^2)$$

16-tal osztva biztosan 1-et ad maradékul. ($(-1)^2 \equiv 7^2 \equiv 1 \pmod{16}$.)

$x^2y^2 \equiv 1 \pmod{8}$, ezért $4x^2y^2 \equiv 4 \pmod{32}$, és így $4x^2y^2 \equiv 4 \pmod{16}$.

$x^2 + y^2 - r^2 \equiv 1 \pmod{8}$, ezért $x^2 + y^2 - r^2 \equiv 8k + 1$ alakú, és akkor

$(x^2 + y^2 - r^2) \cdot (8k + 1)^2 = 64k^2 + 16k + 1$ alakú lesz. Tehát $(x^2 + y^2 - r^2)^2$ maradéka 16-tal osztva 1.

Így $4x^2y^2 - (x^2 + y^2 - r^2)^2 \equiv 4 - 1 = 3 \pmod{16}$.

Hasonlóan $4y^2z^2 - (y^2 + z^2 - p^2)^2 \equiv 3 \pmod{16}$, így

$$(4x^2y^2 - (x^2 + y^2 - r^2)^2)(4y^2z^2 - (y^2 + z^2 - p^2)^2) \equiv 3 \cdot 3 = 9 \pmod{16}.$$

De az előbb már beláttuk, hogy ennek a kifejezésnek 16-tal osztva a maradéka 1, ez ellentmondás, tehát feltevésünk helytelen volt.

Ugyanígy ellentmondásra jutunk abban az esetben is, ha a pontok konvex burka háromszög. Ha a négy pontot a 2. ábra szerint A, B, C, D -vel jelöljük, akkor az előbbi gondolatmenet elvégezhető az $ABD\triangleleft, DBC\triangleleft, ABC\triangleleft$ szögekre, és ugyanúgy ellentmondáshoz jutunk.

Ez azt jelenti, hogy nem létezik a síkon négy pont úgy, hogy bármely kettő távolsága páratlan egész szám legyen.

Valkó Benedek (Fazekas M. Főv. Gyak. Gimn., IV. o.t.)

